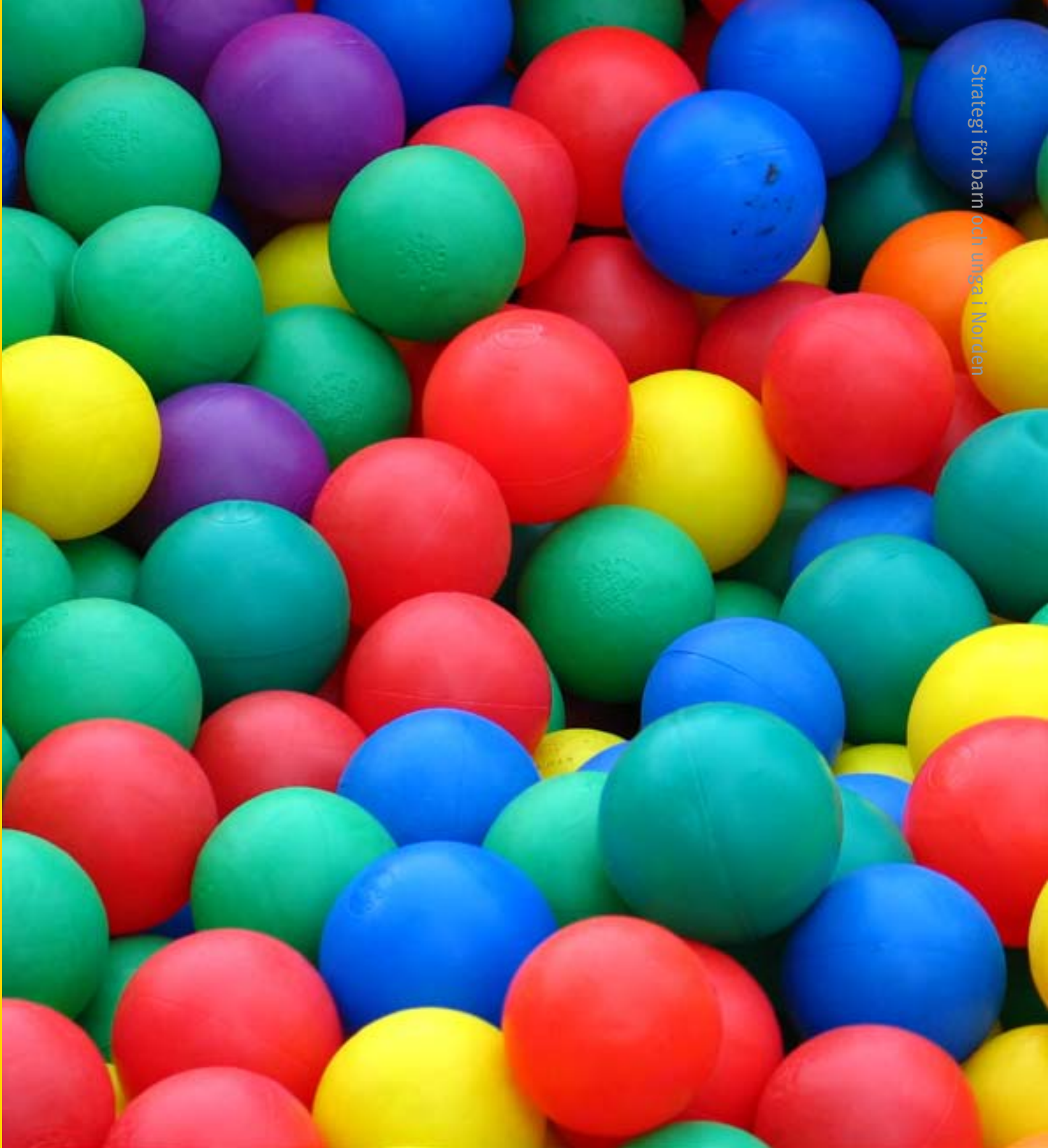

Strategi för barn och unga i Norden

Strategi för barn och unga i Norden

ANP 2010:710

© Nordiska ministerrådet, Köpenhamn 2010

ISBN 978-92-893-2012-2

Layout: Jette Koefoed

Fotos: ImageSelect

Upplaga: 400

Tryck: Scanprint A/S, Danmark

Tryckt på miljövänligt papper som uppfyller kraven
i den nordiska miljösvanemärkningen.

Publikationen kan beställas på www.norden.org/order.

Fler publikationer på

www.norden.org/publikationer

Printed in Denmark

Det nordiska samarbetet

Det nordiska samarbetet är ett av världens mest omfattande regionala samarbeten. Det omfattar Danmark, Finland, Island, Norge och Sverige samt de självstyrande områdena Färöarna, Grönland och Åland.

Det nordiska samarbetet är politiskt, ekonomiskt och kulturellt förankrat och är en viktig partner i europeiskt och internationellt samarbete. Den nordiska gemenskapen arbetar för ett starkt Norden i ett starkt Europa.

Det nordiska samarbetet vill stärka nordiska och regionala intressen och värderingar i en global omvärld. Gemensamma värderingar länderna emellan bidrar till att stärka Nordens ställning som en av världens mest innovativa och konkurrenskraftiga regioner.

Nordiska ministerrådet

Store Strandstræde 18
DK-1255 Köpenhamn K
Telefon (+45) 3396 0200
Fax (+45) 3396 0202

Nordiska rådet

Store Strandstræde 18
DK-1255 Köpenhamn K
Telefon (+45) 3396 0400
Fax (+45) 3311 1870

www.norden.org

Strategi för barn och unga i Norden

Vision

Prioriterade områden

Ansvarsfördelning och uppföljning

Vision

**Norden ska vara
den bästa platsen
i världen för barn
och unga**

Barn och unga är en prioriterad målgrupp i Nordiska ministerrådet. Detta strategidokument utgör grunden till Nordiska ministerrådets insatser över gränserna för samarbetsområdena.

Barn och unga utgör fundamentet för den globala utvecklingen och ska därför också i så stor utsträckning som möjligt innefattas i Nordiska ministerrådets globaliseringsstrategi inom alla samarbetsområden.

Barn och unga har länge varit ett viktigt politikområde i de nordiska länderna och i de självstyrande områdena. Arbetet är baserat på gemensamma grundläggande värderingar som rättvisa, jämlikhet, demokrati, öppenhet och enga-

gemang. Genom ett fortsatt nära samarbete mellan de nordiska länderna på barn- och ungdomsområdet uppnår man mer än vad länderna kan uppnå var för sig. Gruppen barn och unga omfattar alla i åldrarna 0–25 år, men åldersspannet kan variera i olika sammanhang.

Övergripande mål för det barn och ungdomspolitiska samarbetet i Norden

Målet är att arbetet med barn och ungdomar i Nordiska ministerrådet ska främja barns och ungas möjligheter till goda levnadsvillkor samt barns och ungas inflytande. Alla barns och ungas rätt till goda levnadsvillkor och inflytande ska främjas på lika villkor oavsett kön, etnisk, kulturell eller socioekonomisk bakgrund, ålder, bostadsort, sexuell läggning eller funktionshinder.

Arbetet ska utgå från ett rättighetsperspektiv vilket innebär att:

- barns och ungas mänskliga rättigheter ska skyddas och främjas. När det gäller det arbete som inriktas på barn och ungdomar under 18 år ska FN:s konvention om barnets rättigheter vara utgångspunkten.
- barn och unga har rätt till utbildning, social och ekonomisk trygghet, god hälsa och möjlighet till utveckling.
- barn och unga ska vara med och påverka sitt eget liv, sin närmiljö och samhällsutvecklingen i stort.
- barns och ungas välbefinnande är en förutsättning för framtida hållbar utveckling i Norden.

Prioriterade områden

Merparten av samarbetsområdena inom Nordiska ministerrådet påverkar situationen för barn och unga och samtliga områden inom Nordiska ministerrådet ska ha ett barn- och ungdomsperspektiv i sitt arbete. Under de kommande åren ska dock följande frågor prioriteras särskilt inom det nordiska samarbetet:

Livsmedelsområdet: Främja bättre matvanor och livskvalitet bland barn och unga med hjälp av ett ökat fokus på sund matkultur och barns och ungdomars möjligheter till fysisk aktivitet på landet, i skogen och i städerna.

Miljöområdet: Ett samarbete som skapar ett mervärde genom erfarenhetsutbyte bland barn och unga i de nordiska länderna och ökar deras medvetande om värdet av vår natur och dess resurser. Miljöområdet ska inkludera globala utmaningar, särskilt hur kampen mot klimatförändringarna kommer att prägla vårt framtida samhälle och hur vår konsumtion och livsstil har en avgörande betydelse för miljöns tillstånd.

Den primära sektorn: Fokus på rekrytering av unga till den primära sektorn också i förhållande till

landsbygds- och kustutvecklingen i Norden.

Kulturområdet: Främja barns och ungas möjligheter att delta aktivt och skapa sina egna kulturuttryck, se till att barn och unga får bättre tillgång till kvalitetspräglad nordiskt innehåll i digitala medier såsom dataspel samt se till att barns och ungas mediekompetens lever upp till användningsmöjligheterna och stärka de nordiska husens och institutens insatser för att förmedla och stimulera barn- och ungdomskultur.

Som ett led i globaliseringsstrategin prioriteras en ökad insats för samarbete mellan kultur och skola med ett internationellt perspektiv.

Social- och hälsoområdet: Främja hälsa och trivsel bland barn och unga i Norden och dess närområden. Man fäster vikt vid hälsofrämjande arbete och sammanhållning, däribland insatser som ska främja en sund kosthållning, fysisk aktivitet, psykisk hälsa och livskvalitet.

Särskilda satsningar görs på att förhindra marginalisering av och att skapa bästa möjliga villkor för barn och unga i riskgrupper, så att dessa kan uppnå samma möjligheter till utveckling, hälsa och livskvalitet som sina jämnåriga.

Jämställdhetsområdet: Jämställdhet i det nordiska samarbetet handlar om grundläggande värderingar som respekt, lika värde, förståelse, livskvalitet, identitet och tillgänglighet.

Utbildningsområdet: Ungdomars möjlighet till en bra utbildning. Främja utveckling och forskning kring kvalitet i utbildningen såväl inom grundutbildningen som inom högre utbildning för att stärka Norden som en föregångsregion för utveckling av mänskliga resurser. Kvalitetsutveckling och kvalitetsvärdering är utgångspunkten för flera aktiviteter och projekt. Ett av dessa projekt är globaliseringsprojektet ”En bra undervisning för ungdomar och vuxna” som har som överordnad målsättning att få fler ungdomar än i dag att fullfölja en utbildning efter grundskolan.

Samarbete med närområdet: Nordiska ministerrådet ska arbeta för att stärka barns och ungas

ställning i närområdet, framför allt genom samarbete på lika villkor med samarbetspartnerna i Nordvästra Ryssland och de baltiska länderna. Tillgång till ett vidsynt lärande med utgångspunkt i en demokratisk uppsättning värderingar utgör en integrerad del av denna målsättning.

Nordiska barn- och ungdomskommittén, NORDBUK: Ungas egen organisering och ungas nordiska samarbete, nya metoder för ungas deltagande i demokratiska processer, mångfald, mänskliga rättigheter, internationell barn- och ungdomspolitisk samverkan samt barn- och ungdomsforskning.

Ansvarsfördelning och uppföljning

Ett gemensamt ansvar

En generell politik med hänsyn till barn- och ungdomsperspektivet medför att alla verksamheter inom de prioriterade områdena i Nordiska ministerrådet får ansvar för att integrera barn och unga i sina aktiviteter. Ansvaret för att detta politiska fokusområde ska ge synliga resultat för det nordiska samarbetet innehas av minister- råden.

MR-SAM

Samarbetsministrarna MR-SAM, och därunder den nordiska samarbetskommittén, har det överordnade samordningsansvaret för det

nordiska samarbetet på barn- och ungdomsområdet. Ansvaret för det konkreta fackinnehållet ligger på de respektive berörda fackministerråden.

De prioriterade fackministerråden

Nordiska ministerrådet har ansvaret att implementera strategins övergripande mål och att integrera ett barn- och ungdomsperspektiv i sina relevanta handlingsplaner. Nordiska ministerrådet ska analysera hur olika beslut och insatser påverkar situationen för barn och unga och utforma mätbara mål i förhållande till strategins mål och utgångspunkter.

Nordiska barn- och ungdomskommittén (NORDBUK)

NORDBUK är Nordiska ministerrådets rådgivande och samordnande organ i nordiska och internationella barn- och ungdomspolitiska frågor. NORDBUK:s verksamhet styrs av strategidokumentet, handlingsplanen för NORDBUK och ordförandelandets prioriteringar. I NORDBUK:s verksamhet ingår ett samordnande och uppföljande ansvar för strategidokumentet, vilket också framgår i NORDBUK:s handlingsplan.

En samlad rapport läggs fram för MR-SAM varje år. Rapporten behandlas först av NORDBUK, som har ansvaret för att utvärdera insatsen och för att föreslå ändringar för MR-SAM.

Denna strategi antogs av de nordiska samarbetsministrarna på deras möte i Köpenhamn den 3 december 2009.

norden

Nordiska ministerrådet

Store Strandstræde 18
DK-1255 København K
www.norden.org

ANP 2010:710
ISBN 978-92-893-2012-2

